

ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ БЕЗПЕКИ АТОМНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

INSTITUTE FOR SAFETY PROBLEMS OF NUCLEAR POWER PLANTS
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE

***ПРОБЛЕМИ
БЕЗПЕКИ АТОМНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ
І ЧОРНОБИЛЯ***

***PROBLEMS
OF NUCLEAR POWER PLANTS' SAFETY
AND OF CHORNOBYL***

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ЗБІРНИК

Заснований у 2004 р.

Випуск 23

Чорнобіль 2014

This scientific digest of the Institute for safety problems of NPPs of Ukraine's NAS "Problems of nuclear plants' safety and of Chornobyl" presents the publications on the problems of nuclear power engineering, NPP safe operation, extension of NPP units operation life and NPP decommission, radioactive waste management, environmental impact of radioactive-hazardous objects, radiobiology and radioecology, radiation material sciences, instrumentation and methods of experiments, problems of overcoming heavy technogenic accidents' consequences.

The digest includes the articles covering the results of completed theoretical and experimental researches, which are of interest for the research engineers, post-graduate students, engineers as well as the higher school students.

Articles are admitted for the publication in Ukrainian, Russian and English.

Засновник і видавець Інститут проблем безпеки атомних електростанцій НАН України
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 9267 від 18.10.2004 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Ключников О. О.	головний редактор, академік НАН України
Бар`яхтар В. Г.	академік НАН України
Булавін А. А.	академік НАН України
Вишневський І. М.	академік НАН України
Стогній Б. С.	академік НАН України
Гаргер Е. К.	д.ф.-м.н.
Канченко В. А.	д.т.н.
Меленевський О. Е.	д.ф.-м.н.
Носовський А. В.	д.т.н.
Павлович В. М.	д.т.н.
Перевозников О. М.	д.т.н.
Прістер Б. С.	д.б.н.
Федоренко Г. М.	д.т.н.
Чеснокова Т. Д.	к.ф.-м.н.
Щербін В. М	заступник головного редактора, к.ф.-м.н.
Троян Л. М.	відповідальний секретар

Kliuchnykov O. O

<i>Editor-in-Chief,</i>	Member of NAS Ukraine
Barjakhtar V. G.	Member of NAS Ukraine
Bulavin A. A.	Member of NAS Ukraine
Vyshnevskyi I. M.	Member of NAS Ukraine
Stognyi B. S.	Member of NAS Ukraine
Garger E. K.	Dr. Sc., Professor
Kanckenko V. A.	Dr. Sc., Professor
Melenevskyi O. E.	Dr. Sc., Professor
Nosovskyi A. V.	Dr. Sc., Professor
Pavlovich V. M	Dr. Sc., Professor
Perevoznikov O. M.	Dr. Sc., Professor
Prister B. S.	Dr. Sc., Professor
Fedorenko G. M.	Dr. Sc., Professor
Chesnokova T. D.	PhD.
Shcherbin V. M.	<i>Deputy Editor-in-Chief, PhD.</i>
Troyan L. M.	<i>Executive secretary</i>

INTERNATIONAL EDITORIAL BOARD

Kliuchnykov O. O.	Member of NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
Barjakhtar V. G.	Member of NAS of Ukraine, Kyiv(Ukraine)
Vyshnevskyi I. M.	Member of NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
Stognyi B. S.	Member of NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
Kukhar V. P.	Member of NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
Strelko V. V.	Member of NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
Shydlovskyi A. K.	Member of NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
Fialko N. M.	Corresponding Member of NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
Babak V. P.	Corresponding Member of NAS of Ukraine, Kyiv (Ukraine)
Velikhov E. P.	Member of Russian AS (Russia)
Bol'shov L. A.	Member of Russian AS (Russia)
Borovoy O. O.	Doctor (phys.-mat), Professor (Russia)
Tzarevich Yury	Professor, honorary Member of NAS of Ukraine (Kanada)
Dgakiv Roman	Professor, honorary Member of NAS of Ukraine (USA)
Dgardina Dgordgio	Professor, honorary Member of NAS of Ukraine (Italy)
Zikiki Antonio	Professor, honorary Member of NAS of Ukraine (Italy)
Frishman Wilem	Professor, Consulting Engineers LTD, London (UK)
Onda Yuishi	Professor, University of Tsakuba (Japan)
Possi K.	Professor, University of Bolon'a (Italy)
Akira Uchida	Professor, Fukushima radiation Institute (Japan)
Konishi Satashi	Professor, Kyoto University (Japan)
Nakasuka Shinichi	Professor, University of Tokyo (Japan)

За загальною редакцією В. М. Щербіна

Затверджено до друку вченою радою
Інституту проблем безпеки атомних електростанцій НАН України

Адреса редакції і видавця: ІПБ АЕС НАН України. Київська обл., 07270, м. Чорнобіль, вул. Кірова, 36а
тел. (045-93) 5-17-73, 5-17-38, 5-10-44
факс (045-93) 5-14-34, e-mail: red_izd@ipbaes.org.ua

ЗМІСТ

ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ АТОМНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ

Аналіз уроков тяжелых аварий на АЭС Fukushima-Daiichi для переоценки безопасности <i>В. И. Скалоубов, И. Л. Козлов, Т. В. Габляя, Т. В. Герасименко, К. В. Скалоубов.....</i>	5
Фрактальне структури та перколяція в ядерному реакторі <i>В. В. Рязанов.....</i>	13
Гидродинаміческая модель возможного затопления промплощадки Запорожской АЭС при совместном воздействии запроектного землетрясения и смерча в пруде-охладителе <i>В. И. Скалоубов, И. Л. Козлов, Т. В. Габляя, Т. В. Герасименко.....</i>	22
Сварочно-ремонтные работы на АЭС с применением технологии механизированной подводной сварки высоколегированных коррозионностойких сталей типа 18-10 <i>Н. Ю. Каходский, С. Ю. Максимов, Г. В. Фадеева.....</i>	26

ПРОБЛЕМИ ЧОРНОБИЛЯ

Аналіз можливих шляхів оброблення з топливосодержащими матеріалами після завершення будівництва нового безпосереднього конфайнменту <i>В. Г. Батий, В. Н. Щербин, А. В. Щулепникова.....</i>	32
Результаты исследований аэрозольных фильтров, экспонированных до, во время и после разрушения крыши машинного зала 4-го энергоблока Чернобыльской АЭС <i>В. К. Шинкаренко, В. А. Каипур, Г. Г. Скоряк</i>	45
Физико-химические характеристики аэрозоля 30-километровой зоны ЧАЭС в 1986 - 2013 гг. <i>Е. К. Гаргер, В. А. Каипур, Г. Г. Скоряк, В. К. Шинкаренко.....</i>	54
Объемное распределение полей гамма-излучения в зоне центрального зала 4-го энергоблока ЧАЭС <i>В. Г. Батий, С. С. Подберезный, А. И. Стоянов.....</i>	66
Компьютерное моделирование процесса извлечения топливосодержащих материалов с верхних отметок объекта "Укрытие" <i>В. Г. Батий, Д. Н. Романов, С. С. Подберезный, А. И. Стоянов, В. Н. Щербин.....</i>	74
Назначение пороговых установок в каналах контроля подkritичности топливосодержащих материалов <i>А. И. Довыдьков, В. А. Краснов, В. Н. Щербин.....</i>	82
Радиоактивно загрязненная вода в помещениях объекта «Укрытие» <i>А. А. Одинцов, В. Е. Хан, В. А. Краснов, В. Н. Щербин, М. Н. Яковенко.....</i>	89
Исследование концентрации радионуклидов в топливосодержащих образцах из объекта «Укрытие» <i>Д. М. Бондарьков, М. В. Желтоножская, А. М. Максименко, Н. И. Панасюк.....</i>	102
Характеристики радиоактивных аэрозолей в помещении 211/2 объекта «Укрытие» в 2012 г. <i>Б. И. Огородников, В. Е. Хан, В. П. Ковальчук.....</i>	108
Вибір оптимального полупроводникового гамма-детектора при определении содержания радионуклидов чернобыльского генезиса <i>А. К. Калиновский.....</i>	119
Определение коэффициента фильтрации аллювиальных песков в районе промплощадки ЧАЭС <i>Н. И. Панасюк</i>	124
Спектроскопический метод регистрации ^{90}Sr в топливосодержащих материалах <i>М. В. Желтоножская.....</i>	131
Правила для авторів.....	137

TABLE OF CONTENTS

SAFETY PROBLEMS OF NUCLEAR POWER PLANTS

Analysis of lessons severe accidents at nuclear power plants Fukushima-Daiichi for translating safety	
<i>V. I. Skalozubov, I. L. Kozlov, T. V. Gablaia, T. V. Gerasimenko, K. V. Skalozubov.....</i>	5
Fractal structures and percolation in nuclear reactor	
<i>V. V. Ryazanov.....</i>	13
Hydrodynamic model of possible flooding of an industrial platform of the Zaporozhye nuclear power plant at joint impact of a beyond design basis earthquake and a tornado in a pond cooler	
<i>V. I. Skalozubov, I. L. Kozlov, T. V. Gablaya, T. V. Gerasimenko.....</i>	22
NPP's welding repair works using technology of mechanized underwater welding of corrosion-resistant steel type of high 18-10	
<i>M. Yu. Kakhovskyi, S. Yu. Maksimov, G. V. Fadeeva.....</i>	26

PROBLEMS OF CHORNOBYL

Analysis of possible ways of the fuel containing materials management after completion of the new safe confinement construction	
<i>V. G. Batiy, V. M. Scherbin, A. V. Shchulepnikova.....</i>	32
Results of studies of the aerosol filters exposed before, during and after the destruction of the roof of the machine hall of Chornobyl NPP 4-th block	
<i>V. K. Shynkarenko, V. A. Kashpur, G. G. Skorjak.....</i>	45
Physical and chemical characteristics of the aerosol of the 30 km zone of ChNPP in 1986 - 2013	
<i>E. K. Garger, V. A. Kashpur, G. G. Skorjak, V. K. Shynkarenko.....</i>	54
Volume distribution fields of gamma radiation in the area of central hall of the 4th Unit of Chornobyl NPP	
<i>V. G. Batiy, S. S. Podbereznyi, A. I. Stoyanov.....</i>	66
Computer simulation of the fuel containing materials removal process from the "Ukrytta" object upper levels	
<i>V. G. Batiy, D. N. Romanov, S. S. Podbereznyi, A. I. Stoyanov, V. N. Scherbin.....</i>	74
Principles of threshold setting in fuel-containing materials subcriticality control channels	
<i>A. I. Dovydov, V. O. Krasnov, V. M. Shcherbin.....</i>	82
Radioactive contaminate water in the rooms of object «Ukrytta»	
<i>O. O. Odintsov, V. E. Khan, V. O. Krasnov, V. M. Shcherbin, M. M. Yakovenko.....</i>	89
Research of radionuclide concentrations in the fuel-containing samples from «Ukrytta» object	
<i>D. M. Bondarkov, M. V. Zheltonozhska, A. M. Maksimenko, M. I. Panasyuk.....</i>	102
Characteristics of radioactive aerosols in premise 211/2 of the object “Ukrytta” in 2012	
<i>B. I. Ogorodnikov, V. E. Khan, V. P. Kovalchuk.....</i>	108
Optimal choice of semiconductor gamma detector for determining radionuclide content genesis of Chornobyl	
<i>O. K. Kalynovsky.....</i>	119
Definition of the filtration coefficient in the alluvial sands area of the Chornobyl NPP industrial site	
<i>M. I. Panasyuk.....</i>	124
Spectroscopic technique of registration of ^{90}Sr in fuel containing materials	
<i>M. V. Zheltonozhskaya.....</i>	131
Rules for authors.....	137

Редпортфель ІПБ АЭС НАН України на 2014 г.

Журнал

1. Проблеми безпеки атомних електростанцій і Чорнобиля. – 2014. - Вип. 22. – 132 с. – **Вышел в свет 22.05.14.**
2. Проблеми безпеки атомних електростанцій і Чорнобиля. – 2014. – Вип. 23. – **Формируется к редактированию.**

Монографии

1. *Л. А. Булавін, О. О. Ключников, Ю. В. Плевачук та ін.* Термодинаміка розплавів. – 2014. – 400 с. – 300 пр. – **У автора на доработке.**
2. *Ю. А. Комаров.* Развитие риск-ориентированных подходов для повышения безопасности и эффективности эксплуатации АЭС. – 2014. – 296 с. – 300 экз. – **Оформляется для сдачи в типографию.**
3. *В. И. Скалозубов, А. А. Ключников, В. В. Ким, Т. В. Габляя.* Моделирование аварий с потерей теплоносителя реакторного контура АЭС с ВВЭР. – 2014. – 400 с. – 300 экз. – **У авторов на доработке.**
4. *О. О. Ключников, Б. А. Кромпляс, А. С. Левицький, Г. М. Федоренко.* Методи та засоби підвищення надійності виконавчих механізмів регулювано-запірної арматури трубопроводів АЕС. – 250 с. – **Заявление Г. М. Федоренко о включении монографии в план выпуска на 4-й квартал 2014 р.** (Рукопись в редакцию поступит в сентябре 2014 г.)

Зав. сектором СУС

Л. Н. Троян

02.06.14